

Redactie: F. Meiland, S. Mérelle

Inleveren copij: Franka Meiland, Valeriusplein 9, 1075 BG Amsterdam, e-mail: fj.meiland.emgo@med.vu.nl

Redactioneel

In deze koude dagen van december warmen wij u op met een nieuwe editie van de nieuwsbrief. Inmiddels zijn we over de helft heen van het driejarige onderzoeksproject "Implementatie Model Ontmoetingscentra". Wij zijn dan ook erg blij met het de vorderingen van het ontmoetingscentrum in Nieuwegein. Op 11 januari 2002 gaat dit centrum met een feestelijke opening van start. Annette Stock rapporteert hierover in deze nieuwsbrief. Verder wordt u op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen van het Surinaams Ontmoetingscentrum. Johan Osté beschrijft welke voorbereidingen gaande zijn voor de start van het centrum op 8 januari 2002. Ook kunt u in zijn stuk lezen uit welke speciale Surinaamse ingrediënten het ondersteuningsprogramma bestaat. In "lichtpuntjes voor de kerst" treft u opstakers aan voor de medewerkers van de ontmoetingscentra. Deze kersteditie wordt afgesloten met een zonnige foto van een dagje uit van het ontmoetingscentrum Menno Simons uit Amsterdam. Dit ontmoetingscentrum is sinds kort vijf dagen per week open voor haar deelnemers. Wij wensen u veel leesplezier en fijne feestdagen toe.

Ontmoetingscentrum Nieuwegein met de wind mee Ontmoetingscentrum

Op 1 november jl. ben ik begonnen als programmacoördinator van het Ontmoetingscentrum Nieuwegein. Trekker is de thuiszorgorganisatie 'vitras' waar ook het Steunpunt mantelzorg Nieuwegein, de dagsoos voor ouderen en het Netwerk Vrijwilligers Zorg zijn ondergebracht. Nu, enkele weken later, hebben wij een schitterende locatie gevonden voor het ontmoetingscentrum. Het is gelegen bij de oude dorpskerk, met je de boules baan erbij, winkels om de hoek, een grote ruimte, deelbaar in twee delen, een open keuken, rolstoel-wc en een ruimte met wateraansluiting voor speciale activiteiten zoals schilderen en kleien. Hier zal ik mijn kantoorwerkzaamheden verrichten met een laptop en draadloze telefoon. Wil Gerritsen en Ingrid Staarink hebben allebei een open sollicitatie gestuurd. Wil is coördinator van de dagsoos voor eenzame ouderen in Nieuwegein en heeft jarenlang vrijwilligerswerk gedaan met ouderen. Zij zal de functie van verzorgende gaan vervullen. Ingrid heeft een HBO-V en een HBO-IW diploma en ruimschoots ervaring in zowel de ouderenzorg als in het werken met groepen. Zij wordt de activiteitenbegeleider. Tijdens de fotosessie voor PR doeleinden bleek dat de chemie tussen ons wel klopt. Net zoals de medewer-

kers komen ons ook de vrijwilligers aanwaaien, zodat wij kunnen starten met vier enthousiaste, en met onze doelgroep ervaren, vrijwilligers. Voor elke dag per week is er minimaal eentje. Naast een brede verspreiding van onze voorlopige folder geven het regionale dagblad het 'Utrechts Nieuwsblad', het huis aan huis blad 'De Molenkruier', de vi-mail (nieuwsbrief van de vitras), de Alzheimer Nieuwsbrief en de lokale kabelkrant bekendheid aan ons ontmoetingscentrum. Daarnaast houden Ina Boerema van het Trimbos instituut en ik praatjes bij relevante vergaderingen zoals voor het Regionaal Zorgnetwerk, het 'Netwerk Vrijwilligers Zorg', afdeling transmurale zorg van het Anthonius Ziekenhuis te Nieuwegein en voor medewerkers van de thuiszorg. Op 11 januari om 14.00 uur gaat het Ontmoetingscentrum Nieuwegein op de Nedereindseweg 1 met een feestelijke opening van start. Wij hopen uiteraard op veel belangstelling van de plaatselijke media en iedereen die het ontmoetingscentrum een warm hart toedraagt. Dan zullen wij ook de nieuwe folder met mooie foto's en meer specifieke informatie betreffende het ontmoetingscentrum in Nieuwegein uitdelen. Bij de opening zal de geestelijke verzorger en acteur Thomas Borggreffe een deel van zijn nieuwe voorstelling 'Fuij' laten zien. Naast de wethouder zal o.a. Rose-Marie Döes het woord richten aan het gezelschap op 11 januari. Leden van het IMO-project zijn natuurlijk ook allemaal welkom om te komen kijken. De aanmelding van koppels die deel willen nemen komt nu op gang, PR begint te zijn vruchten af te werpen. Het lijkt mij een bij uitstek laagdrempelige voorziening zodat ik verwacht dat wij met name mensen aanspreken, voor wie de drempel dagbehandeling al te hoog is. Aangezien wij een subsidie krijgen gericht op ondersteuning van mantelzorg hebben wij voorlopig nog geen RIO-indicatiestelling nodig. Wij hebben er in ieder geval heel veel zin in.

Annette Stock, programmacoördinator Nieuwegein
a.stock@vitras.nl tel. 030-8802378

Ontmoetingscentrum 'Kraka-e-Sewa' van start!
In januari gaat het gebeuren. Dan start het ontmoetingscentrum Kraka-e-Sewa in Amsterdam. Een wellicht

opvallende naam voor een ontmoetingscentrum. Kraka-e-Sewa is Surinaams en betekent 'ondersteuning en zorg'. Het ontmoetingscentrum is ondergebracht in buurtcentrum Ganzenhoef, dat centraal gelegen is in stadsdeel Zuid-Oost. In dit stadsdeel wonen verreweg de meeste Surinamers van Amsterdam. Aanleiding voor het Surinaams ontmoetingscentrum is een oriënterende studie van de Vrije Universiteit naar de knelpunten in de zorg en behoeften aan ondersteuning onder zorgende familieleden van Surinaamse mensen met dementie. Op basis van de resultaten van deze studie werd geconcludeerd dat een ondersteuningsaanbod gelijkend op dat van de Amsterdamse Ontmoetingscentra in grote lijnen tegemoet zou komen aan de behoeften van de verzorgers van Surinaamse ouderen met dementie. In het voorjaar van 2001 werd een initiatiefgroep van zorg- en welzijnsinstellingen in Zuid-Oost ingesteld die een ondersteuningsprogramma heeft uitgewerkt. De verschillende programma onderdelen hebben daarbij een specifieke invulling gekregen voor de Surinaamse doelgroep. Zo kunnen deelnemers van Kraka-e-Sewa bijvoorbeeld een beroep doen op een geestelijk begeleider als vertrouwenspersoon. De geestelijk begeleider zal tevens een bijdrage leveren aan de gespreksgroepen. Ook zullen er typisch Surinaamse activiteiten in het centrum worden gedaan zoals hoofddoeken vouwen, de Surinaamse krant voorlezen en Surinaams koken. Surinaamse feestdagen (bijv. 11 maart Nieuwjaarsfeest Hindoes, 1 juli afschaffing van de slavernij), worden er gevierd en zo nu en dan zal een verteller worden uitgenodigd die Anansi-verhalen vertelt. De informatieve bijeenkomsten zijn aangevuld met onderwerpen waaronder 'de rol van religie bij dementie'. Met onder andere deze aanpassingen van de programma onderdelen zal het ondersteuningsaanbod hopelijk voldoen aan de wensen en behoeften van de Surinaamse doelgroep. De voorbereidingen zijn inmiddels in de laatste fase gekomen. Momenteel wordt veel aandacht besteed aan de bekendmaking van het ondersteuningsprogramma. De folder voor de doelgroep is gereed en recentelijk zijn in verschillende lokale kranten persberichten verschenen. Ook op de lokale radio wordt aandacht besteed aan het ondersteuningsprogramma van Kraka-e-Sewa. Verschillende welzijnsorganisaties zijn bovendien actief om informatie over het ondersteuningsprogramma te verspreiden tijdens bijeenkomsten waar veel Surinamers aanwezig zijn. Voor mij begon dit alles pas in augustus te leven, toen ik betrokken werd bij dit project. Een initiatief waar velen zich actief voor hebben ingezet. Vanaf deze plek zou ik dan ook graag iedereen hiervoor willen bedanken. De voortgang van het centrum zal ik op de voet gaan volgen omdat ik betrokken ben bij de evaluatie ervan.

Johan Osté, wetenschappelijk assistent ISO-project

Lichtpuntjes voor de kerst

In het onderzoek van het IMO-project wordt er aan de mantelzorgers gevraagd om een enquête in te vullen over het ontmoetingscentrum. In deze enquête wordt naar hun mening gevraagd over de verschillende programma-onderdelen, de organisatie en het personeel van de dagsociëteit en het contact met andere mantel-

zorgers. Aan het einde van de vragenlijst is er ruimte beschikbaar om persoonlijke opmerkingen te maken. Speciaal voor deze "decemberversie" van de nieuwsbrief hebben we hieruit een aantal positieve opmerkingen geselecteerd. Deze zijn bedoeld als "opstekers" voor de kerst: 1) *Ben persoonlijk in hoge mate verrast door het aanbod van ondersteuning en het begrip van de problemen! Wist niet van het bestaan en het functioneren, maar ben er zeer geholpen en blij mee! Het geeft meer adem, dus lucht!! Prima!* 2) *Het ontmoetingscentrum waar mijn moeder heen gaat is nog niet zo lang open. Maar ik ben ontzettend blij dat het er voor mijn moeder, broer, zussen en mij is. Het is toch moeilijk om te accepteren dat je moeder gaat dementeren. Je loopt tegen een heleboel vragen en problemen aan die je niet allemaal alleen kan oplossen. Ik ondervind een heleboel steun op het centrum, o.a. van de programmacoördinator. Ze heeft mij en mijn broer enorm geholpen (en nu nog) met verschillende situaties. Mijn bevindingen van het ontmoetingscentrum zijn daarom heel positief!* 3) *De ontmoetingsgroep is een prima initiatief waar ik veel aan heb* 4) *De activiteiten van het ontmoetingscentrum zijn een grote steun voor mijn echtgenote en mede daardoor ook indirect voor mijzelf* 5) *Wat ik er tot nu toe van meegemaakt heb, ben ik zeer enthousiast over het ontmoetingscentrum. Vooral aantal/ inzet/ en het persoonlijke van de begeleiding is fantastisch. De sfeer is heel ongedwongen en totaal niet "zorginstelling". Ook de ruimte en aandacht voor de mantelzorgers zijn fantastisch. Ik wou dat ik meer gebruik van al het gebodene zou kunnen maken, maar persoonlijke omstandigheden weerhouden me daar helaas van. Hoe meer van dit soort instellingen hoe beter!* 6) *Mijn man is pas kortgeleden bij het ontmoetingscentrum. De inzet van alle verzorgers en vrijwilligers is hartverwarmend, hierbij dank* 7) *Zeer positieve, professionele medewerkers voor mijn echtgenote. Zij hebben alle tijd voor de mantelzorgers. Dit ook namens mijn dochters* 8) *Mijn man vindt het iedere keer heerlijk om naar het ontmoetingscentrum te gaan. Hij wordt daar goed verzorgd en fijn bezig gehouden. Ik hoop dat het zo nog een tijdje door kan gaan. Hartelijk dank aan iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt* 9) *Ik ben erg tevreden over het personeel van het ontmoetingscentrum. Zij maken heel goed contact met mijn vrouw, zij vertrouwt hen volledig. Daar zouden andere hulpverleners wat van kunnen leren.*

Saskia Mérelle, wetenschappelijk assistent IMO-project

Menno Simons in Amsterdam is nu 5 dagen per week open!

Op de volgende bladzijde staat een foto van een dagje uit van het ontmoetingscentrum Menno Simons. Dit ontmoetingscentrum is sinds september 2001 vijf dagen per week open. Omdat programmacoördinator Marita van Onna het erg druk had met het werven van personeel, was er geen tijd om een stukje te schrijven. De foto illustreert naar ons idee de goede verhouding tussen het personeel en de deelnemers van het ontmoetingscentrum. Regelmatig treffen wij in de enquête positieve opmerkingen aan over het personeel van Men-

no Simons. Een mantelzorger verwoordde zijn tevredenheid met de volgende metafoor "juweeltjes zijn het!" (enquête na drie maanden deelname ontmoetingscentrum).

Programmacoördinator Marita van Onna, activiteitenbegeleider Kenneth Bos en drie deelnemers

Congressen:

- Congres ouder worden, nu en straks, 6^e nationaal gerontologiecongres. Vrijdag 8 en zaterdag 9 maart 2002, Golden Tulip Conference hotel Koningshof Veldhoven. Informatie op internet: www.nvgerontologie.nl
- 12th Alzheimer Europe Conference "Commitment to care", 1 t/m 4 juni 2002 Maastricht. Info: www.alzheimer-conference.org

Tips:

- Alzheimer Nederland heeft nieuwe brochures uitgebracht: "Hulp bij dementie", "Medicijnen bij dementie", "Thuis omgaan met dementie", "Ziekte van Pick".
- Vakantieproject "Toch Uit". Echtparen gaan eropuit, onder begeleiding van deskundige vrijwilligers. In 2000 zijn vijf vakantieweken georganiseerd door Alzheimer Nederland. Ontspanning werd hierbij gecombineerd met informatie, tips en persoonlijke adviezen. Informatie: Alzheimer telefoon 030-6567511.

Leestip:

1. A.M. Pot, P. Broek, R. Kok (red.) *Gedrag van slag: gedragsproblemen bij ouderen met dementie*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum 2001. 136 pag. fl 42,50. Het boek is het resultaat van een door psychiaters en psychologen georganiseerd symposium, waarin kennis uit beide disciplines werd samengebracht. Dit alles ten gunste van een betere en completere benadering van moeilijke gedragsproblemen bij dementie. Het boek is een nuttige leidraad voor de praktijk.

Tekening:
Roos Meiland